

OTROŠKI POGLED NA PRILJUBLJENOST KNJIG V PRIMERJAVI S POGLEDOM KNJIŽNIČARJEV NA MLADINSKO LITERATURO

Referat poskuša razmišljati o dveh pogledih na mladinsko literaturo: pogledu mladega bralca na mladinsko književnost, s posebnim ozirom na njeno priljubljenost, ter o pogledu usposobljenega odraslega bralca – knjižničarja, predvsem ko določa kvaliteto, primernost in s tem v zvezi priporočilnost mladinske literature.

Oba pogleda na mladinsko literaturo obstajata v nenehni soodvisnosti – knjižničarju je pogled mladega bralca nenehen izziv in vzpodbuda za korekcijo svojega dela, pa tudi vzpodbuda za izostritev lastnega pogleda na mladinsko književnost, na kar opozarja tudi angleški teoretik Aidan Chambers (1991), ko razčlenjuje posamezne elemente bralnega kroga. Avtor v samo središče bralnega kroga postavi usposobljenega odraslega, ki branje omogoča z izborom, dostopnostjo in primerno predstavitvijo knjižnega fonda. Enako kot je za mladega bralca pomembno usmerjevalno in svetovalno delo odraslega, je za odraslega, ki branje omogoča, pomemben bralčev odziv na njegova priporočila. Tak odziv mora biti tudi knjižničarju pomemben podatek za njegovo nadaljnje delo.

Odziv na prebrano mora prinašati občutek ugodja, ki sproži potrebo po ponovitvi prijetne bralne izkušnje. Aidan Chambers prepozna to ugodje kot sestavino bralnega kroga, natančneje kot način odziva na branje. Bralec želi prav zaradi tega ugodja branje še enkrat ponoviti (pogosto se to dogaja v predbralnem obdobju, ko želi otrok mnogokrat »prebrati« slike v svoji najljubši slikanici, odrasli pa mu ob tem bere besedilo); želi prebrati še kakšno knjigo svojega najljubšega avtorja (spomnimo se na priljubljenost zbirk, kot so Pet prijateljev, Zvesti prijatelji, Baletni copatki, Novohlačniki); ali pa posega po branju enakega žanra (detektivke, pustolovske zgodbe, ljubezenske zgodbe, zgodbe o živalih, ipd.)

Drugi način odzivanja na prebrano predstavlja željo, da bralec o prebranem spregovori in deli svojo izkušnjo in občutke z vrstniki in prijatelji. V poglavju o vrstnikih in prijateljih razmišlja Aidan Chambers (1991: 74) takole: »Ko je pred več leti Ameriška založniška zveza potrošila veliko denarja za raziskave, je objavila tudi nepresenetljivo dejstvo, da je najbolj pogost razlog za izbiro knjige ta, da smo zanjo slišali od svojih prijateljev. Čeprav ta informacija ne more dosti pomagati pri knjižni prodaji, ima upoštevanja vreden pomen za usposobljenega odraslega, ki dela z otroki. Pove namreč, da se čas, ki ga namenjamo za vzpodbujajoč pogovor o knjigah med otroki samimi, izplača, če bi jim radi pomagali pri tem, da bi več brali.«

To se lahko zgodi v formalnem ali neformalnem pogovoru o knjigah, ob čemer bralec poglobljeno razmišlja o prebranem in tudi v nadaljevanju skrbneje, bolj pretehtano in kritično izbira novo branje. To dejanje predstavlja korak k zavestnejšemu in samostojnejšemu branju, ki ni več samo branje za razvedrilo. Chambersov bralni krog tako še posebej izpostavlja dejstvo, da se tudi tisti, ki branje omogočajo, hkrati učijo od tistih, ki jim pri tem pomagajo.

V knjižnici je mogoče ujeti oziroma meriti ta odziv na dveh ravneh. Neposredni odziv na prebrano knjižničar lahko preverja ob bralčevih izjavah o prebranem, kadar govori o njih s pomočjo različnih bibliopedagoških oblik: mladi bralec postavi

razstavo *Moje najljubše knjige*, napiše svojo prvo literarno oceno, se udeleži pogovorov o knjigah, reši uganko meseca ali odgovori na vprašanja za knjigožere, izpolni anketo, ipd. Na posredni ravni pa knjižničar preverja bralčeve odzive na osnovne možnosti, ki jih ponuja knjižnica: na izbor knjig, nabavo, postavitev, prosti pristop, kataloge, ipd.

Ob vsem tem tudi ni vseeno, kako knjižničar opredeljuje vprašanja, kot so: kaj sploh je mladinska literatura, kdo sploh je mladi bralec, kaj in kakšni so bralni interesi mladih bralcev danes, kaj je kvalitetna literatura za mlade bralce, kaj je priljubljena literatura, sta priljubljenost in kvaliteta združljivi ter na kakšen način in kako ponuditi mladinsko literaturo mladim bralcem: s kakšno nabavo, s kakšno postavitvijo in še marsikaj drugega. Odgovori na ta vprašanja pogojujejo tudi perspektive mladinske književnosti, saj ne zadevajo samo knjižničarjev, temveč tudi založnike, avtorje in pedagoge.

Zaplete se namreč že pri opredeljevanju samega termina, kaj je mladinska literatura oziroma kdo je mladi bralec. Do kdaj je človek otrok s specifično »otroškim«¹ pogledom na literaturo (do 18. leta, do pravne polnoletnosti)? Ali tudi literarna veda postavlja mejo za mladinsko književnost pri 15. letu bralčeve starosti tako kot mladinsko knjižničarstvo? Igor Saksida (1994: 41–48) opozarja, da je mladinska književnost podtip književnosti, njen integralni del, ki se od nemladinske loči po svojem bistvu, obstoju in zgradbi, namenjen pa je bralcu do starostne meje osemnajst let. Mladinska besedila deli na dve podskupini: **otroško književnost** – književnost za otroke do petega razreda osnovne šole (in poudarja, da bi bilo potrebno mejo šele utemeljiti) in **mladinsko književnost v ožjem pomenu**. Nadalje smo zasledili, da Nikolajeva (povzeto po Grosman, 1998: 52) opredeljuje s pojmom otroška literatura umetnostna besedila za otroke od 0 do 18 let, v anglosaškem svetu pa se je uveljavil pojem **Young Adult Fiction** – leposlovje za odrasčajoče in v najširšem razponu označuje mladino med 10. in 20. letom starosti (Cerar, 1998: 79).

Poglejmo še, kako je knjižničarjev pogled na mladinsko literaturo umeščen v normativna besedila stroke (kako je opisan v zakonih, standardih, v manifestu Unesca in v predpisanih vsebinah knjižnično-informacijskih znanj).¹

Knjižničarstvo v svojih normativnih besedilih nikjer ne govori o mladinski literaturi neposredno na način, ki bi določal svojstva ali znake, po katerih bi bila mladinska literatura nasploh razpoznavna ali definirana. Izpostavlja le nekaj manjših skupin z razpoznavnimi imeni in jih zato kot take uvršča med knjige za mladino (slikanica, leporelo, strip, ljudsko slovstvo). Govori pa o mladinski literaturi posredno, in sicer takrat, ko določa postavitev na oddelkih za mladino na tri starostne kategorije C (0–9 let), P (nad 10 let), M (nad 13 let). Knjižničarstvo torej normativno zmore govoriti o mladinski literaturi le toliko, da prizna njen obstoj, predvsem zato, da zagotovi gradivo svojim posebnim kategorijam članov, edini kriterij za izbor tega gradiva pa je primernost za določeno starost.

Za razliko od opredelitve mladinske literature so knjižničarska normativna besedila dosti bolj spretna, kadar govorijo o mladih bralcih kot o posebni kategoriji svojih članov. Vsaj tri dikcije pa se zdijo še posebnega pomena tudi za obstoj in razvoj mladinske literature in zato tudi za mladinsko knjižničarstvo:

¹ *Zakon o knjižničarstvu*, v: *Knjižnica* 27,1/4 (1983); *Normativi in standardi za SIK*, v *Poročevalec Kulturne Skupnosti Slovenije* 6,28 (1987); *Manifest UNESCO*, v: *Knjižničarske novice* 4, 10–11 (1994); *Osnove knjižničarstva* / Tatjana Banič idr., 1987.

- 1) Mladina je v vseh osnovnih dokumentih, ne glede na to, kako je določena njena zgornja meja, opredeljena kot kategorija, ki ji knjižničarstvo posveča posebno skrb, ta pa se udejanja predvsem v nabavi in postavitvi gradiva ter v posebnih oblikah dela z mladimi bralci. Če pri tem mislimo na Chambersov bralni krog, lahko trdimo, da ta posebna pozornost daje omenjeni skupini možnost, da si sama s svojimi izbori oblikuje zbirko, ki ji bomo lahko rekli mladinska.
- 2) Kljub temu, da starostno stopnjo knjižničar dostikrat uporabi kot izločevalni kriterij, ko določa, katera knjiga je za mladino in katera ne, knjižničarstvo vendar začenja svoj standard z namero, da omogoči tudi mlajšim od odraslih dostop do vseh vrst znanja in informacij, pri čemer je pomembno to, da dikcija ne reče »vseh vrst gradiva«, ampak »vseh vrst znanja in informacij« in to vsakomur, ne glede na starost ...
- 3) Dikcija standardov, ki skrbi za to, da ne bi bila preprečena izmenjava mnenj med starši in otroki, pa je ena izmed najdaljnosežnejših. Opozarja na nujnost pretoka idej in pogledov na svet različnih generacij, ohranja demokratično in kritično primerjavo svetov pred tržnim poenostavljanjem sveta in življenja v njem, katerega perspektiva ne seže kaj doli od bleščeče zbirke kiča. Nenazadnje pa razbija geto, v katerem lahko postane mladinska literatura marginalna – torej samo »za male«.

Za doseganje idealov normativnih besedil stroke in za merjenje uspešnosti pri doseganju le-teh si knjižničarji pomagamo z nekaterimi orodji. V nadaljevanju opisujemo samo nekatere izmed njih.

Eno od pomembnih orodij, s katerimi lahko merimo priljubljenost knjig med otroki, je **moja najljubša knjiga**, v kateri sodelujejo mladi bralci iz slovenskih splošnih in šolskih knjižnic. Za samo mladinsko knjižničarstvo niti niso najbolj pomembni končni izidi te vseslovenske akcije; ti so predvsem priznanje avtorjem in založbam. Za samo mladinsko knjižničarstvo in mladinsko književnost so mnogo bolj zanimivi delni rezultati posameznih sodelujočih knjižnic in celo več, pomembni so prav vsi naslovi, ki so jih mladi bralci navedli kot svojo najljubšo knjigo, saj so nam s tem predstavili enega od možnih razponov »od-do« knjig za otroke. Analiza teh »od-do« razponov, pozornejše spremljanje uporabe geselskega kataloga (gesel) in »prostega pristopa« oziroma dogajanja v njem, vse to troje skupaj nam šele daje živo snov, v kateri lahko prepoznavamo podobnosti in razlike med našimi in otroškimi pogledi na priljubljenost knjig za otroke.

Posredujemo rezultate Moje najljubše knjige iz zadnjih dveh let (1997 in 1998) v vseslovenskem merilu.² Dodajamo pogled odraslih na mladinsko literaturo, torej z nagrajenimi knjigami večernice iz omenjenih dveh let in s knjigami iz naših priporočilnih seznamov. Nazadnje zaznava o dejanski priljubljenosti knjig med mladimi bralci v Pionirski knjižnici v Ljubljani primerjamo s podatki o izposoji v naši knjižnici.

² Svečana proglasitev Moje najljubše knjige 1998 je bila v okviru prireditve ob mednarodnem dnevu knjig za otroke in začetka proslavljanja 50-letnice Pionirske knjižnice, enote Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani. Najljubši knjigi je izbiralo okrog 13.000 otrok v 46 krajih po Sloveniji. Izbor je bil organiziran v 36 splošnih knjižnicah, ki so vključevale tudi šolske knjižnice na svojem področju. V pošteve so prišle knjige, ki so izšle v zadnjih petih letih. V Moji najljubši knjigi 1999 se je povečalo število sodelujočih knjižnic; sodelovalo je 71 knjižnic: 36 splošnih in 35 šolskih knjižnic. Povečalo se je tudi število otrok, ki so sodelovali (za 4.000).

V letu 1998³ smo Mojo najljubšo knjigo prvič izvedli po vsej Sloveniji. Najljubši knjigi po izboru slovenskih mladih bralcev za leto 1998 sta bili *Ninina pesnika dva* Bogdana Novaka⁴ in *Matilda* Roalda Dahla⁵. Najljubši knjigi po izboru slovenskih mladih bralcev za leto 1999⁶ sta *Lažniva Suzi* Dese Muck⁷ in *Košarkar naj bo* Primoža Suhodolčana⁸, med prevedenimi pa spet *Matilda* Roalda Dahla.

Rezultati Moje najljubše knjige v letih 1998 in 1999 kažejo, da je med slovenskimi mladimi bralci absolutno najbolj priljubljena knjiga *Matilda* pisatelja Roalda Dahla, seveda uvrščena v priporočilni seznam že za leto 1990, takoj ob izidu.

Poglejmo, če so bile najljubše knjige slovenskih mladih bralcev uvrščene v priporočilne sezname, ki jih za vsako leto posebej pripravljamo v Pionirski knjižnici v Ljubljani, lani pa smo ob 50-letnici ponatisnili tudi izbor iz let 1991–1997.

Knjiga Bogdana Novaka z naslovom *Ninina pesnika dva*, ki je namenjena bralcem M starostne stopnje (od 13. leta dalje), je uvrščena po bralni zahtevnosti v 4. stopnjo (7. in 8. razred)⁹. Knjiga Dese Muck z naslovom *Lažniva Suzi*, ki je namenjena bralcem M starostne stopnje (od 13. leta dalje), je prav tako uvrščena po bralni zahtevnosti v 4. stopnjo¹⁰.

³ Še nekaj podatkov: V izboru je sodelovalo 13.000 otrok v 46 krajih po Sloveniji. Izbor je bil organiziran v 36 splošnih knjižnicah, ki so vključile tudi šolske knjižnice na svojem področju. Mladi so izbrali 15 domačih avtorjev in 23 tujih, 31 naslovov domačih knjig in 33 naslovov prevedenih knjig. Od 182 glasov so za domače knjige dali 15 glasov za *Ninina pesnika dva* avtorja Bogdana Novaka, 14 glasov za *Košarkar naj bo* avtorja Primoža Suhodolčana, 12 glasov za *Hči lune* avtorice Dese Muck ... in za prevedene knjige 33 glasov za *Matilda* avtorja Roalda Dahla, 6 glasov za *Prvo ljubezen* avtorice Mary Hooper in 4 glasove za zbirko *Pet prijateljev*, avtorice Enid Blyton. Med posameznimi avtorji vodijo z več deli Bogdan Novak s 35 glasovi, Roald Dahl s 34 glasovi, Dese Muck s 27 glasovi, Primož Suhodolčan s 25 glasovi ...

⁴ Novak, Bogdan: *Ninina pesnika dva*. Ljubljana: samozaložba, 1995. M

⁵ Dahl, Roald: *Matilda*. Prev. Bogdan Gradišnik. Ilustr. Quentin Blake. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Pisanice); 1993 (Domen); 1997 (Pisanice);

⁶ Še nekaj podatkov: Mladi so izbrali 25 tujih in 15 domačih avtorjev, 31 naslovov domačih knjig in 33 naslovov prevedenih knjig. Od 135 glasov so slovenskim knjigam (avtorjem) takole namenili svoje glasove: 12 glasov za *Lažnivo Suzi* pisateljice Dese Muck in prav tako 12 glasov za *Košarkar naj bo!* pisatelja Primoža Suhodolčana, 5 glasov za *Ninina pesnika dva* pisatelja Bogdana Novaka, 3 glasove za *Hči lune* pisateljice Dese Muck in prav tako 3 glasove za knjigo *Ne bom več pobegnila* pisateljice Špele Kuclar, in po dva glasova knjigam *Bela past* pisatelja Bogdana Novaka, *Blazno resno zadeti* pisateljice Dese Muck, *Junaki petega razreda* pisateljice Janje Vidmar in *Od kod so se vzele pravljice* pisateljice Polonce Kovač. Med prevedenimi knjigami so se na prva štiri mesta uvrstile naslednje knjige: s 15 glasovi *Matilda* pisatelja Roalda Dahla, s 7 glasovi *Mi, otroci s postaje Zoo* avtorice Christiane Felscherinow, knjižna zbirka *Pet prijateljev* pisateljice Enid Blyton, s 4 glasovi *Pika Nogavička* pisateljice Astrid Lindgren, s po 3 glasovi *Nedeljka* pisateljice Gudrun Mebs, *Ronja, razbojniška hči* pisateljice Astrid Lindgren in *Velika ljubezen* pisateljice Gaby Schuster.

Med posameznimi avtorji vodijo Roald Dahl in Dese Muck (oba 18 glasov), sledijo Primož Suhodolčan (14 glasov), Bogdan Novak (11 glasov), Enid Blyton (9 glasov), Astrid Lindgren (8 glasov), Christiane Felscherinow (7 glasov), Polonca Kovač in Janja Vidmar (4 glasovi), ter Špela Kuclar, Gudrun Mebs in Gaby Schuster (vse tri so prejele 3 glasove) ...

⁷ Muck, Dese: *Lažniva Suzi*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Knjigožer). M

⁸ Suhodolčan, Primož: *Košarkar naj bo!* Ilustr. Uroš Hrovat. Ljubljana: Karantanija, 1994. (Krtak). P

⁹ Preberimo anotacijo: *To je roman o odraščanju in življenju današnjih srednješolcev. Pisatelj je knjigo namenil mladim, starejšim od 14 let. Svetuje tudi, da jo preberejo njihovi starši. »Morda se bodo tako približali svetu svojih otrok in jih potem bolj razumeli.«*

¹⁰ Preberimo anotacijo: *Suzi je najstnica, ki si hoče na vsak način pridobiti ugled med svojimi vrstniki, zato v ta namen uporablja taktiko pripovedovanja bolj ali manj verjetnih izmišljenih*

Knjiga Primoža Suhodolčana *Košarkar naj bo!*, ki je namenjena bralcem P starostne stopnje (od 10. leta dalje), je uvrščena po bralni zahtevnosti v 3. stopnjo (5. in 6. razred)¹¹.

Večernico, strokovno nagrado za mladinsko književnost, ki se podeljuje za izvirno slovensko mladinsko besedilo za preteklo leto, so dobile naslednje knjige: prva večernica je bila podeljena leta 1997 *Majnicam* pesnika Toneta Pavčka, lani je bila podeljena *Lažnivi Suzi* pisateljice Dese Muck, letošnjo pa bo prejela Janja Vidmar za mladinski roman *Princeska z napako*.

V primeru *Lažnive Suzi* pisateljice Dese Muck se torej otroški pogled na priljubljenost knjig ujema z odločitvijo strokovne žirije¹² in s »knjižničarskim pogledom na mladinsko literaturo«, *Majnic* pa ne dobimo na seznamu najbolj priljubljenih knjig.

Pregledali smo še rezultate Moje najljubše knjige v Pionirski knjižnici v Ljubljani in jih primerjali s podatki o izposoji knjig v naši knjižnici, čeprav – naj še enkrat opozorimo – podatki o izposoji so podatki le o tem, kaj si obiskovalci izposojajo, kar pa ni nujno tisto, kar tudi radi berejo.

Podatki o izposoji in ugotovitve o priljubljenosti knjig med mladimi bralci Pionirske knjižnice v Ljubljani za leto 1998 se najbolj pokrivajo v primeru *Matilde* pisatelja Roalda Dahla in *Zelene pošasti* pisatelja Bogdana Novaka.

Rezultati Moje najljubše knjige v Pionirski knjižnici v Ljubljani za leto 1999 postavljajo na prvo mesto *Lažnivo Suzi* pisateljice Dese Muck, med prevodi pa se je na prvem mestu spet znašla *Matilda* pisatelja Roalda Dahla.

Te rezultate smo primerjali še s podatki o izposoji knjig v Pionirski knjižnici v lanskem letu: Najpogosteje je bila izposojena video kasete s filmom *Matilda*, posnetim po knjigi Roalda Dahla (158x), visoko pa se je uvrstila tudi *Lažniva Suzi* pisateljice Dese Muck (130 x).

Ugotavljamo, da sta med najbolj izposojenimi naslovi *Matilda* pisatelja Roalda Dahla (posneta na videu) in *Lažniva Suzi* pisateljice Dese Muck. Vsaj v teh dveh primerih se podatki izposoje in ugotovitve o priljubljenosti knjig med mladimi bralci v Pionirski knjižnici v Ljubljani pokrivajo.

Slovenska Moja najljubša knjiga nam bo prihodnje leto pokazala, če bo tudi v tem primeru otroški pogled na priljubljenost knjig enak oz. podoben odločitvi strokovne žirije za letošnjo večernico. Naj samo še dodamo, da so seveda vse finalistke uvrščene v priporočilni seznam Pionirske knjižnice v Ljubljani.

Ugotavljamo, da mladi bralci pogosto po svojih priljubljenih knjigah segajo v višjo starostno stopnjo. V Moji najljubši knjigi v naši knjižnici namreč sodelujejo večinoma otroci, stari 10 do 11 let (*Lažniva Suzi* pisateljice Dese Muck pa je uvrščena v starostno stopnjo M, torej od 13. leta dalje). Tudi to je eden od razlogov, ki nas sili v novo strokovno postavitev mladinske književnosti, ki se bo morala bolj približati

zgodbic. Postati hoče lepa, pametna in zelo izkušena, zato krepko laže. Nekaj časa ji to kar uspeva, kmalu pa ji spodleti, ker je že preveč prepojena z lažjo. Vsi njeni poskusi, da bi zaživela novo življenje brez laži, so zaman.

¹¹ Preberimo anotacijo: *To je zgodba o fantu z imenom Ranta, ki je bil tako velik ... da je postal košarkar. Knjiga na humoren način opisuje vrsto težav in radosti, značilnih za odrasčajoče fante.*

¹² Morda je na informiranost med mladimi o knjigi *Lažniva Suzi* pisateljice Dese Muck (delno) vplivala tudi lanska nagrada večernice, saj smo tudi knjižničarji svoje obiskovalce obveščali o tem, opozarjali in razstavljali knjigo (dokler smo še imeli kak izvod, kajti zelo hitro je porasla njena izposoja). Poudarjam, da je to samo delno prispevalo k informiranosti, medtem ko so za priljubljenost med mladimi bralci odločilni drugi dejavniki, zagotovo ne kriteriji strokovne žirije!

otročemu pogledu na priljubljenost in morda bolj slediti njihovim bralnim interesom. Pred tem pa bo seveda potrebna temeljita raziskava bralnih interesov mladih.

Nadalje ugotavljamo, da so nekatere knjige, ki jih nagradi strokovna žirija (večernice, Levstikove nagrade) priljubljene tudi med našimi mladimi bralci (*Lažniva Suzi* pisateljice Dese Muck), druge pa ne (*Majnice* pesnika Toneta Pavčka). Nekatere, ki so med mladimi bralci med najbolj priljubljenimi, so uvrščene v knjižničarske priporočilne sezname, nekatere pa ne (npr. serije *Pet prijatelj* pisateljice Enid Blytonove se nam ne zdi primerno in potrebno priporočati). Potrjuje se, da se med najbolj priljubljene knjige pri otrocih uvrščajo tiste, v katerih lahko vzpostavijo dialog z literarnimi junaki in se z njimi identificirajo, nikakor pa ni v prvi vrsti odločilna kakovost besedila.

Naj sklenem z rezultati ankete, ki smo jo izvajali med obiskovalci Pionirske knjižnice v Ljubljani v času od 12. maja do 27. maja, ko so bili znani finalisti za letošnje večernico, torej do večera pred proglasitvijo nagrajenke. Naše mlade obiskovalce smo vabili, naj nam na anketnem lističu obkrožijo med petimi naslovi tisto knjigo, ki bi jo nagradili z nagrado večernica. Med 50 glasovnicami je bilo 42 dekliških in 8 fantovskih odgovorov. Fantje in dekleta so bili v povprečju stari 12 let. 20 glasov je prejel *Aknožer* Janje Vidmar, 14 glasov *Princeska z napako* iste avtorice, 7 glasov *Vile za vsakdanjo rabo* Maje Novak, 5 glasov *Muc Mehkošapek* Bine Štampe Žmavc in 4 glasove *Ta grajski* pisateljja Vitana Mala.

Viri

Cerar, Vasja: *Književnost za najstnike kot izziv za ustvarjalce in založnike. Otrok in knjiga*, 1998, 46.

Chambers, Aiden: *The Reading Invironment: How adults help children enjoy books*. Lockwood: Thimble Press 1991.

Grosman, Meta: *Risanka ali pravljica. Otrok in knjiga*, 1998, 46.

Saksida, Igor: *Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko*. Maribor: Obzorja, 1994.

Summary

A child's view on popularity of books compared to librarians' view on children's literature

The paper is trying to reflect on two perspectives of children's literature: of a young reader and a skilful adult reader, a librarian. The first takes into consideration its popularity while the second its quality, suitability and therefore its recommendation.

Both perspectives coexist in a constant independence: to a librarian a young reader presents a continuous challenge and initiative to correct his work as well as to sharpen his own perspective on children's literature.

It does matter how a librarian defines problems such as: who is a young reader, what is children's literature, what are young people's interests, what literature is qualitative, what popular. The question is if we can join popularity and quality and how to offer children's literature to young readers (how many orders, what setting, etc.). One of the perspectives of children's literature is definitely in such a library work.

A librarian has to and can look for the answers to his own problems within his own technical field which naturally should not be in contradiction with findings of other sciences. They have to serve as a welcoming support and confirmation of its own products. The present reflection is trying to design both perspectives exclusively with library tools (resulting in its practice what they are actually meant for).

Translated by *Bojana Panevski*